

โวหารการเขียน

โวหารการเขียนคืออะไร ?

โวหารการเขียน หมายถึง ท่วงทำนองหรือลีลาของภาษาที่ผู้เขียนใช้ในงานเขียน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวและรู้สึกตามวัตถุประสงค์ของเรื่องที่เขียน ซึ่งในทางภาษาไทยมีการจำแนกโวหารการเขียนไว้หลากหลายชนิด อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ง่ายต่อการจำ พี่ขอจำแนกโวหารการเขียนคร่าว ๆ ออกเป็น 2 แบบ ดังนี้

1. โวหารการเขียนที่ออกในข้อสอบ **A-Level ภาษาไทย**
2. โวหารการเขียนประเภทอื่น ๆ

โวหารการเขียนที่ออกในข้อสอบ A- Level ภาษาไทย

สำหรับ A-Level ภาษาไทยนั้น หากอ้างอิงตาม Test Blueprint ตามประกาศของ ทปอ. โวหารการเขียนจะออกสอบเพียงแค่ 3 โวหารเท่านั้น คือ

1. อธิบายโวหาร

อธิบายโวหาร คือ ลักษณะการเขียนเนื้อความให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความเข้าใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อย่างละเอียดและชัดเจน อธิบายอย่างง่าย ๆ ก็คือการเขียนเพื่อให้ผู้อ่านคลายความสงสัย

ซึ่งวิธีการสังเกตอธิบายโวหาร เราสามารถใช้เทคนิคการดูประเภทของการอธิบาย หากเราอ่านแล้วพบว่าบทความนี้ใช้วิธีการเขียนตามประเภทของการอธิบาย ก็จะสามารถตอบได้ว่า ผู้เขียนใช้อธิบายโวหาร ซึ่งประเภทการอธิบายที่ออกข้อสอบบ่อย ๆ จะมีด้วยกัน 4 ประเภทคือ

- 1.1 **การให้นิยาม** ลักษณะนี้เคยออกข้อสอบบ่อยมาก ซึ่งการให้นิยามก็คือการกำหนดความหมายของสิ่งนั้น ๆ ดังนั้นวิธีการสังเกตคือให้ลองดูคำที่บ่งบอกถึงการใช้ความหมาย เช่นคำว่า หมายถึง, คือ, เป็น

ตัวอย่างอธิบายโวหารแบบการให้นิยาม

- โอคาดะ**เป็น**วิธีการรักษาสุขภาพด้วยการใช้พลังงานชาติชำระล้างทั้งร่างกายและจิตใจ
- ฉลามหัวบาตร**คือ**ปลานฉลามในวงศ์ปลานฉลามครีบดำ มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Carcharhinus leucas*

1.2 การให้ตัวอย่าง เป็นอีกหนึ่งลักษณะของการอธิบายที่ออกข้อสอบบ่อยเช่นกัน

ซึ่งลักษณะของการให้ตัวอย่างก็ตรงตามชื่อเลยคือเป็นการอธิบายโดยยกตัวอย่างประกอบ วิธีการสังเกตก็ไม่ยากคือให้ลองสังเกตคำที่แสดงถึงการยกตัวอย่าง เช่นคำว่า ตัวอย่างเช่น, เช่น, อาทิ

ตัวอย่างอธิบายโวหารแบบการให้ตัวอย่าง

- การรักษาอาการออฟฟิศซินโดรมสามารถทำได้หลายวิธี **เช่น** การลุกขึ้นยืดเหยียดเป็นระยะ ขณะนั่งทำงานเป็นเวลานาน จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการทำงาน หรือลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมระหว่างนั่งทำงาน
- โรคที่เกิดจากเชื้อไวรัสที่มักพบในเด็กมีมากมายหลายชนิด **อาทิ** โรคมือเท้าปาก โรคไขหวัดใหญ่ โรคไขเลือดออก

1.3 การเปรียบเทียบ เป็นวิธีการอธิบายที่ผู้เขียนจะชี้ให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างของสิ่งที่ผู้เขียนนำมาเปรียบเทียบกัน วิธีการสังเกตคือต้องดูว่าการเขียนอธิบายนั้นมีการเปรียบเทียบให้เห็นความเหมือนหรือความต่างของ 2 สิ่งขึ้นไปหรือไม่

ตัวอย่างอธิบายโวหารแบบการเปรียบเทียบ

- การเลี้ยงลูกสุนัขสักตัวไม่ต่างอะไรกับการดูแลลูกมนุษย์หรือทารก การดูแลสุนัขที่ดีต้องอาศัยเวลา ความรักและการดูแลเอาใจใส่ เฉกเช่นเดียวกับการดูแลทารกวัยแรกเกิด
- แก๊งตัวผู้มีเขาเช่นเดียวกับกวาง เขาแก๊งมีขนาดเล็กกว่ากวางมาก ยาว 5-12 เซนติเมตร แต่กลับมีฐานเขายกขึ้นสูง เขากว้างส่วนใหญ่มีฐานสูงเพียงประมาณ 2.5 เซนติเมตรเหนือฐานกะโหลก แต่ฐานเขาของแก๊งยาวเฉลี่ย 15 เซนติเมตร

1.4 การชี้ให้เห็นถึงสาเหตุและผลลัพธ์ เป็นการเขียนอธิบายที่ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ว่า สาเหตุนั้นก่อให้เกิดผลลัพธ์อะไรตามมา หรือผลลัพธ์นั้นเกิดจากสาเหตุอะไร วิธีการสังเกตคือน้อง ๆ ต้องดูว่าการอธิบายนั้นมีการให้เหตุผลหรือไม่นั่นเอง

ตัวอย่างอธิบายโวหารแบบการชี้ให้เห็นถึงสาเหตุและผลลัพธ์

- การเคลื่อนตัวของแผ่นเปลือกโลกที่เกิดจากแผ่นดินไหวใต้ทะเล**เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดสึนามิ**
- กระทิงมักจะเลือกหากินอยู่ไม่ไกลจากแหล่งน้ำมากนักเนื่องจาก**เป็นสายพันธุ์ที่อดน้ำไม่เก่ง**

2. บรรยายโวหาร

บรรยายโวหาร คือ ลักษณะการเขียนด้วยวิธีเล่าเรื่องราวให้ผู้อ่านเข้าใจและติดตามเรื่องราวได้โดยตลอด สิ่งที่บรรยายอาจเป็นเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง สิ่งที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภาพของบ้านเมือง ผู้คน ความเป็นมาหรือประวัติของบุคคลสถานที่ และเหตุการณ์ เป็นต้น

วิธีสังเกตบรรยายโวหาร เทคนิคง่ายแสนง่ายเลยคือ ในเมื่อบรรยายโวหารเป็นการบรรยายเหตุการณ์ ดังนั้นจึงต้องมีการดำเนินเรื่องราว วิธีการสังเกตน้อง ๆ ต้องสังเกตว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เพื่ออะไร และผลที่ตามมาเป็นอย่างไร หากอ่านแล้วพบตัวละครหรือเรื่องราวต่าง ๆ พ้นธงไว้ก่อนเลยว่านี่คือบรรยายโวหาร

ตัวอย่างบรรยายโวหาร

- ชายหนุ่มเลี้ยวรถออกจากถนนสายหลัก สวนทางกับชาวบ้านที่ต้อนฝูงวัวอยู่
- คนหาปลาออกจากกระท่อมแต่เช้าตรู่ คล้องแหไว้กับท่อนแขน สะพายข้องตรงไปยังชายน้ำ

3. พรรณนาโวหาร

พรรณนาโวหาร คือ ลีลาการเขียนเนื้อความอย่างละเอียดที่ทำให้ผู้อ่านสร้างภาพในจินตนาการ เกิดอารมณ์และความรู้สึกคล้อยตาม ด้วยการเขียนที่ละเอียด ประณีต และเจาะจง

วิธีการสังเกตพรรณนาโวหาร ให้น้อง ๆ จำไว้เลยว่าพรรณนาโวหารมักใช้ภาษาที่ทำให้เห็นภาพ มีความเวอร์วัง ใช้คำที่อลังการ ทำให้เห็นภาพแบบสุด ๆ ไปเลย บางครั้งผู้เขียนอาจใช้พรรณนาโวหาร ประกอบกับบรรยายโวหาร เพื่อเน้นภาพ อารมณ์ และความรู้สึก โดยอาจพบโวหารภาพพจน์ เช่น อุปมา สัญลักษณ์

ตัวอย่างพรรณนาโวหาร

- ร่างตระหง่านของสัตว์ชนิดหนึ่งปรากฏเด่นทะมึนอยู่กลางทุ่งหญ้า มันคือกระทิงรุ่นหนุ่มร่างกายลำสัน เขาโค้ง ข้อมเท้าทั้งสี่มีสีขาวเหมือนใสดุ้งเท้า
- รุ่งสางแล้ว ชัยแห่งนมองใบไม้เหนือศีรษะ เหมือนผ้าลูกไม้โปร้งด้วยแสงแดดรำไรที่สาดลงมา

1. เทศนาโวหาร

เทศนาโวหาร คือ ลักษณะการเขียนเพื่อสั่งสอนผู้อ่านให้ได้รับคติ ข้อคิด หลักธรรม แนวทางการปฏิบัติตนเพื่อการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสมตามทำนองคลองธรรมและสร้างสังคมให้เป็นปึกติสุข

ดังนั้นลักษณะของมันคือการเขียนในเชิงสั่งสอนความรู้ทางธรรมให้กับผู้อ่าน ข้อสังเกตโวหารประเภทนี้คือให้อ่านภาพรวมทั้งข้อความว่าเป็นไปในลักษณะการสั่งสอนที่แฝงหลักธรรมหรือไม่นั่นเอง

ตัวอย่างบรรยายโวหาร

โลกหรือสิ่งทั้งปวงมีลักษณะไม่เที่ยง เป็นทุกข์และไม่เป็นตัวตนของโลก มันจะเล่นงานบุคคล ผู้ที่เข้าไปยึดถือด้วยตัณหา อุปทานนับแต่วาระแรก คือตั้งแต่เมื่ออยากได้อะไรเป็น กำลังได้ กำลังเป็น และได้แล้วเป็นแล้ว ตลอดเวลาแห่งกาลทั้งสาม ใครเข้าไปยึดถืออย่างหลับลูหลับลตาแล้ว

(พุทธทาส)

2. สารกโวหาร

สารกโวหาร คือ การเขียนข้อความที่มุ่งให้ความชัดเจน โดยการยกตัวอย่างเพื่ออธิบายหรือสนับสนุนความคิดเห็นให้หนักแน่นและน่าเชื่อถือ

สารกโวหารถือได้ว่าเป็นโวหารเสริมกับโวหารประเภทอื่น ๆ มักจะแอบแฝงเพื่อช่วยให้โวหารอื่น ๆ ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกับเทศนาโวหารหรือบรรยายโวหาร

ตัวอย่างสารกโวหาร

อำนาจความลัษฏีเป็นอำนาจที่ศักดิ์สิทธิ์ ไม่เพียงแต่จับหัวใจคน แม้แต่สัตว์ก็ยังมีความรู้สึกในความลัษฏีเมื่อกวณอุตายแล้ว ม้าของกวณอุก็ไม่นอนกินหญ้ากินน้ำ และตามเจ้าของไปในไม่ช้า ไม่นอนให้หลังของมันสัมผัสกับผู้อื่นนอกจากนายของมัน

(ประภัสสร เสวิกุล)

สรุป ไวยากรณ์การเขียน มีอะไรบ้าง?

ประเภทไวยากรณ์การเขียน	คำอธิบาย
อธิบายไวยากรณ์	- การเขียนที่ใช้ชี้แจงให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจ - อธิบายไวยากรณ์แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ การให้คำนิยาม, การยกตัวอย่าง, การเปรียบเทียบ และการชี้ให้เห็นสาเหตุและผลลัพธ์
บรรยายไวยากรณ์	- การเขียนด้วยวิธีเล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ให้ผู้อ่านเข้าใจ และติดตามเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้นได้จนจบ - ให้สังเกต ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
พรรณนาไวยากรณ์	- การเขียนเนื้อความอย่างละเอียดที่ช่วยให้ผู้อ่านสร้างภาพในจินตนาการ เกิดอารมณ์และความรู้สึกคล้อยตาม - มักใช้ภาษาที่ทำให้เห็นภาพ มีความเวอร์วัง ใช้คำที่อลังการ
เทศนาไวยากรณ์	- การเขียนเพื่อสั่งสอนผู้อ่านให้ได้รับคติ จ้อคิดหลักธรรมแนวทางการปฏิบัติตน - มีลักษณะการสั่งสอนที่แฝงหลักธรรมอยู่ในข้อความ
สารกไวยากรณ์	การเขียนข้อความที่มุ่งให้ความชัดเจน โดยการยกตัวอย่างเพื่ออธิบายหรือสนับสนุนความคิดเห็นให้หนักแน่น น่าเชื่อถือ

“เส้นทางอนาคต
กำหนดด้วยการกระทำ”
- Aj KLUI -

สนใจติววิชาภาษาไทยเพิ่มเติม online.smartmathpro.com

